

PATVIRTINTA
AB "Lietuvos draudimas" valdybos
2010-08-26 sprendimu Nr.56

**AB "LIETUVOS DRAUDIMAS"
BENDROSIS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 054**
(2010-08-26 redakcija, galioja nuo 2010-09-01)

**I DALIS
BENDROSIS SĄLYGOS**

1. Bendrosios sąvokos

Draudikas – AB "Lietuvos draudimas".

Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.

Draudimo sutartis – sutartis, kurios šalys yra draudikas ir draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti draudikui draudimo įmokas. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudėjui, draudimo sutartyje nurodytam naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta draudimo sutartis, draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro šios draudimo taisyklės, prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas), draudimo liudijimas, draudimo liudijime nurodytais atvejais numeruoti draudimo sutarties priedai.

Draudimo taisyklės (toliau – Taisyklės) draudimo sutarties standartinės sąlygos, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis. Taisyklės sudaro:

1.4.1. I dalis Bendrosios sąlygos;

1.4.2. Draudimo sąlygos:

- a) II dalis Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygos;
- b) III dalis Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlygos.

1.4.3. Draudimo apsaugos papildomos sąlygos:

- a) Draudimo apsaugo tipo pakeitimo sąlyga Nr. 0541P;
- b) Draudimo apsaugos tipo pakeitimo sąlyga Nr. 0541V;
- c) Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą aplinkos užteršimu draudimo sąlyga Nr. 0542V;
- d) Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą atliekant statybos darbus, draudimo sąlyga Nr. 0543V.
- e) Civilinės atsakomybės už žalą, padarytą patikėtam turtui draudimo sąlyga Nr. 0544V.

Draudikas ir draudėjas susitaria, kurios iš Draudimo sąlygų bei Draudimo apsaugos papildomų sąlygų bus taikomos draudimo sutarčiai ir jas nurodo draudimo liudijime.

Prašymas sudaryti draudimo sutartį (toliau – Prašymas) – draudiko nustatytos formos rašytinis dokumentas, kuriuo išreiškiamas ketinimas sudaryti draudimo sutartį su draudiku ir kuriuo draudikui suteikiama informacija apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai.

Draudimo liudijimas – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

Draudimo rizika – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir apdrausitojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

Trečiasis asmuo – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su draudiku ir draudėju pagal šią Taisyklių pagrindu sudarytą draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas asmuo, susijęs su draudiku ar draudėju darbo ar civiliniais sutartiniais santykiais; esantis draudėjo šeimos nariu ar su draudėju bendrą ūkį vedantis asmuo.

Su draudėju susiję asmenys – draudėjo darbuotojai ir asmenys, kuriems draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą, rūpintis juo, kiti įstatymų nustatyta tvarka įgalioti atstovai.

Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta arba Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose nustatyta tvarka apskaičiuota pinigų suma, kurios neviršydamas draudikas atlygina draudžiamąjį įvykiu metu patirtus nuostolius.

Draudimo vertė – draudžiamų turtinių interesų vertė, kuri išreiškiama pinigais bei nustatoma draudimo sutartyje numatytu būdu.

Besąlyginė išskaita (franšizė) – suma, kuria kiekvieno draudžiamąjį įvykių atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką, išskyrus atvejus, nurodytus Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose.

Draudimo objektas – apdrausti turtiniai interesai, apibrėžiami draudimo sutartyje.

Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

Nedraudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.

Žala – turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas, asmens sužalojimas ar gyvybės atėmimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių. Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose atsižvelgiant į draudimo objektą, žala gali būti apibrėžiama kitaip.

Nuostoliai – patirtos žalos piniginė išraiška.

Subrogacija (draudiko regresinio reikalavimo teisė) – draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.

Sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir/ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių).

2. Draudėjo, draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas turi teisę:
 - 2.1.1. susipažinti su Taisyklėmis ir gauti iš draudiko jų kopiją;
 - 2.1.2. pateikti Prašymą.
- 2.2. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
 - 2.2.1. suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką, nurodomos Taisyklėse, Prašyme arba draudiko raštu pareikalaujamoms jį apie jas informuoti;
 - 2.2.2. draudiko reikalavimu, užpildyti Prašymą;
 - 2.2.3. pranešti draudikui apie visas draudžiamą objekto tą pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais draudikais;
 - 2.2.4. sudaryti sąlygas draudikui apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir/ar turtinę riziką.
- 2.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas turi teisę:
 - 2.3.1. reikalauti iš draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;
 - 2.3.2. apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir/ar turtinę riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;
 - 2.3.3. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nurodydamas priežasčių.
- 2.4. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas privalo:
 - 2.4.1. supažindinti draudėją su Taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;
 - 2.4.2. neatskleisti informacijos, gautos apie draudėją, apdraustą asmenį ar naudos gavėją bei kitos draudimo sutartyje nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Ši draudiko pareiga lieka ir draudimo sutarties galiojimo metu bei sutarčiai pasibaigus.
- 2.5. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas turi teisę:
 - 2.5.1. reikalauti draudiko padidinti arba sumažinti draudimo sumą, jei jos dydis nurodomas draudimo sutartyje;
 - 2.5.2. pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudos gavėją (išskyrus įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatytas išimtis);
 - 2.5.3. įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatytais atvejais prašyti draudiko nutraukti, pakeisti draudimo sutartį;
 - 2.5.4. draudžiamąjį įvykių atveju, reikalauti, kad draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
 - 2.5.5. įstatymuose nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykių tyrimo eigą;
 - 2.5.6. susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslius savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
- 2.6. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas privalo:
 - 2.6.1. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui įvertinti, ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų;

- 2.6.2. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui patikrinti, ar draudėjas laikosi reikalavimų sumažinti draudiminę riziką, jei dėl to šalys susitarė sudarydamos draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai;
- 2.6.3. laiku mokėti draudimo įmokas;
- 2.6.4. pasikeitus draudimo rizikai (padidėjus arba sumažėjus) per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką. Draudimo rizikos pasikeitimo atvejai yra nurodomi Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose;
- 2.6.5. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais draudikais, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu draudiku sudarymo;
- 2.6.6. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam draudėjo buveinės adresui, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką.
- 2.6.7. Atsitikus draudžiamajam įvykiui draudėjas privalo:
- imtis visų protingų ir prieinamų priemonių stengiantis sumažinti nuostolių dydį;
 - apie draudžiamąjį įvykį, nedelsdamas pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę ar autoįvykį – policijai, gaisrą – priešgaisrinės saugos tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t.t.);
 - per 1 parą (poilsio ir švenčių dienos neskaičiuojamos) pranešti draudikui ar jo atstovui apie draudžiamąjį įvykį ir suteikti jam išsamią informaciją apie visas draudėjui žinomas tokio įvykio aplinkybes, o draudikui paprašius per 3 darbo dienas raštu patvirtinti apie tokį įvykį bei užpildyti draudiko nustatytos formos dokumentus;
 - pateikti draudikui visus su įvykiu susijusius ir/ar draudiko nurodytus dokumentus ir vykdyti visus draudiko teisėtus reikalavimus;
 - padėti draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti draudikui visą draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį.
- 2.6.8. Jei paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų gražinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 2.7. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas turi teisę reikalauti sumažėjus ar padidėjus draudimo rizikai, perskaičiuoti draudimo įmoką ir/ar pakeisti draudimo sutarties sąlygas.
- 2.8. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas privalo:
- 2.8.1. draudėjo raštišku prašymu už nustatytą mokestį išduoti draudimo liudijimo dublikatą;
- 2.8.2. gavęs visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokėti draudimo išmoką. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai;
- 2.8.3. įstatymų nustatyta tvarka informuoti draudėją, naudos gavėją apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą.
- 2.9. Jei įvykis yra pripažintas draudžiamuoju, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokos sumai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 2.10. Naudos gavėjas turi teisę:
- gauti informaciją apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą;
 - draudimo sutartyje nustatyta tvarka reikalauti išmokėti draudimo išmoką.
- 2.11. Naudos gavėjas privalo pateikti draudikui visus turimus ir/arba kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka dokumentus ir informaciją apie draudžiamojo įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus nustatant draudimo išmokos dydį.
- 2.12. Papildomos draudėjo, draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos yra nustatytos draudimo sutartyje, Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos Draudimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 3.1. Draudimo sutartį sudaro draudikas ir draudėjas.
- 3.2. Draudimo sutarčiai sudaryti draudėjas pateikia draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas.
- 3.3. Draudimo sąlygos nustatomos draudiko ir draudėjo susitarimu, atsižvelgus į draudėjo pateiktą ir rizikos įvertinimo metu gautą (jeigu rizikos įvertinimas buvo atliekamas) informaciją bei dokumentus.

- 3.4. Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymas yra patvirtinamas draudiko išduodamu draudimo liudijimu.
- 3.5. Jeigu draudimo sąlygos, nurodytos draudimo sutartyje ir šiose Taisyklėse, skiriasi, vadovaujamosi draudimo sutartyje nurodytomis sąlygomis.
- 3.6. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp Taisyklių Bendrųjų ir Draudimo sąlygų, Draudimo apsaugos papildomų sąlygų nuostatų, taikomos Taisyklių Draudimo sąlygų ir/ar Draudimo apsaugos papildomų sąlygų nuostatos.

4. Draudimo įmokų dydžio apskaičiavimo tvarka ir mokėjimo pagrindai bei atsakomybė ir jų nesilaikymo padariniai

- 4.1. Draudimo įmokos dydį nustato draudikas, vadovaudamasis draudėjo pateikta informacija, reikalinga draudimo rizikai įvertinti.
- 4.2. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo sutartyje.
- 4.3. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais ar naudojantis pašto paslaugomis. Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko paslaugomis, jos sumokėjimo momentu laikoma data, kuria banko sąskaitos išrašė pažymima, kad sumokėta draudėjo pinigus pervedus į draudiko sąskaitą. Jeigu draudimo įmoka mokama tiesioginiu debetu, tai sumokėjimo momentu laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas, nelaikomas įmokos sumokėjimu.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies arba eilinės draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas nesiejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu, draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas apie tai privalo raštu pranešti draudėjui, nurodydamas, jog per 15 kalendorinių dienų nuo šio pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmoks ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį. Įvykus draudžiamajam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo metu draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos. Laikoma, jog draudėjas gavo draudiko pranešimą, išsiųstą paštu, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.
- 4.5. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (nurodytas įmokos sumokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo draudimo sutartyje numatytos jos įsigaliojimo dienos, draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo.
- 4.6. Jeigu neįmanoma apskaičiuoti tikslios draudimo įmokos, draudimo sutartyje nurodoma minimali avansinė draudimo įmoka.
 - 4.6.1. Galutinė draudimo įmokos suma kiekvienam įmokos mokėjimo terminui arba visam draudimo sutarties galiojimo terminui nustatoma remiantis draudėjo pateiktais dokumentais apie faktinę riziką už praėjusį draudimo laikotarpį.
 - 4.6.2. Papildomą draudimo įmoką (ji apskaičiuojama kaip skirtumas tarp apskaičiuotos galutinės draudimo įmokos ir minimalios avansinės draudimo įmokos) draudėjas sumoka draudimo sutartyje nurodytais terminais. Minimali avansinė draudimo įmoka, pasibaigus draudimo laikotarpiui, negražinama.

5. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties nutraukimo ir pakeitimo sąlygos. Draudimo sutarties šalių tarpusavio atsiskaitymo, nutraukus draudimo sutartį, tvarka

- 5.1. Draudimo sutartis sudaroma draudimo sutarties šalių sutartam laikotarpiui. Draudimo laikotarpis nurodomas draudimo liudijime.
- 5.2. Draudimo apsauga prasideda nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo laikotarpio pradžios, išskyrus atvejus, kai draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką. Šiuo atveju draudimo sutarties įsigaliojimas nurodytas Taisyklių Bendrųjų sąlygų 4.5. punkte.
- 5.3. Draudimo sutartis sudaroma vieneriems metams, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 5.4. Jeigu, pratęsiant draudimo sutartį, šalis nori pakeisti draudimo sutarties sąlygas, ji privalo ne vėliau kaip iki pratęsiamos draudimo sutarties galiojimo pradžios informuoti kitą šalį apie ketinimą keisti draudimo sutarties sąlygas.
- 5.5. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos įsigaliojimo terminą ir/arba jos galiojimo metu:
 - 5.5.1. jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas

žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.), draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;

5.5.2. draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą:

- a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudiko iniciatyva gavus draudėjo pritarimą, draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (iki 30 proc. draudėjui gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažesnę sumą, nurodytą Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose) bei pagal tą draudimo sutartį draudiko išmokėtas sumas. Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas;

5.5.3. po 30 kalendorinių dienų, po to, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie draudimo sutarties esminį pažeidimą:

- a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudiko reikalavimu, draudėjui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui draudimo įmokos yra negražinamos;
- b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, draudikui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui gražinamos jo sumokėtos einamųjų draudimo metų draudimo įmokos.

5.6. Draudimo sutartis nutrūksta:

5.6.1. draudėjui draudimo sutartyje nustatytu terminu nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas yra siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;

5.6.2. remiantis Taisyklių Bendrųjų sąlygų 4.4. punktu, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, vienašališkai draudiko iniciatyva. Draudikas šiuo atveju turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir draudimo įmokas, tenkančias draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymo laikotarpiui;

5.6.3. pasikeitus apdrausto objekto savininkui, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip. Draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.

5.7. Draudimo sutartis pasibaigia:

5.7.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

5.7.2. draudikui sumokėjus visas draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas;

5.7.3. draudimo sutarties šalių sutarimu;

5.7.4. kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

5.8. Draudikui ir draudėjui raštu sutarus, draudimo sutartis gali būti pakeista.

6. Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas

6.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.

6.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo informuoti draudėją prieš 2 mėnesius.

6.3. Jeigu draudėjas nesutinka su draudiko pasikeitimu, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį Taisyklių Bendrųjų sąlygų 5.5.2. b punkte nustatyta tvarka.

7. Draudimo išmoka

7.1. Draudimo išmoka yra mokama Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.8.2. punkte nustatytais terminais.

7.2. Kai sutartyje nurodyta besąlyginė išskaita, apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės išskaitos suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

7.3. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusios nesumokėtos pagal draudimo sutartį draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas draudžiamąjį įvykiu dieną jau yra suėjęs, jeigu draudimo sutartyje nėra sutarta kitaip.

7.4. Jeigu draudžiamąjį įvykiu metu draudimo objektas žuvo arba išnyko (apskaičiuota draudimo išmoka yra ne mažesnė nei draudimo suma arba pinigų suma nurodyta Taisyklių Draudimo sąlygose, išskaičiuavus besąlyginę išskaitą), apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis draudėjo draudimo įmokomis, neatsižvelgus į jų mokėjimo terminus.

7.5. Draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka yra nustatyta Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose.

7.6. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą:

7.6.1. kol draudėjas dokumentais pagrįs nuostolio dydį;

- 7.6.2. jei draudėjui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliami baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo ar nutraukimo dienos;
- 7.6.3. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.
- 7.7. Draudikas neatlygina nuostolių ta dalimi, kuria nuostoliai nukentėjusiajam asmeniui yra atlyginti atsakingo už padarytą žalą asmens, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip.
- 7.8. Jeigu atlyginta tik dalis nuostolių, tai draudimo išmoka mokama išskaičiavus sumą, kurią draudėjas gavo iš asmens, atsakingo už šios žalos padarymą.
- 7.9. Jeigu draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias sutartis, tai draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį, jeigu pagal draudimo išmokos pobūdį yra sudaryta nuostolių draudimo sutartis (ši nuostata taikoma tik nuostolių draudimo sutartims).
- 7.10. Neviršijant išmokėtos draudimo išmokos dydžio, draudikui pereina reikalavimo teisė atsakingam už padarytą žalą asmeniui, išskyrus įstatymų ir draudimo sutartyje numatytus atvejus. Draudėjas privalo pateikti visus turimus reikalavimo teisės pagrindimo įrodymus.
- 7.11. Draudimo išmoka gali būti mažinama:
- 7.11.1. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys nevykdė bent vieno Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.2.3, 2.6.7. d, 2.6.7. e punktuose nurodyto reikalavimo;
- 7.11.2. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
- 7.12. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:
- 7.12.1. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys nevykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. b, punkte nurodyto reikalavimo;
- 7.12.2. jei draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl draudėjo ar su draudėju susijusių asmenų kaltės;
- 7.12.3. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys neįvykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. a punkte nurodytos pareigos;
- 7.12.4. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys neįvykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. c punkte nurodytą pareigą, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį draudikas sužinojo laiku arba kai pranešimas apie draudžiamąjį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką;
- 7.12.5. jeigu draudėjas arba su draudėju susijęs asmenys arba apdraustasis arba naudos gavėjas nuostolį padarė tyčia arba bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą;
- 7.12.6. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
- 7.13. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo taip pat šiais atvejais:
- 7.13.1. jeigu draudimo sutartis sudaryta po draudžiamąjį įvykį;
- 7.13.2. jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, terorizmo aktų ir pan.) ar radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
- 7.13.3. jeigu žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- 7.13.4. jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl žemės drebėjimo, radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio;
- 7.13.5. jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo arba su draudėju susijusių asmenų arba apdraustojo arba naudos gavėjo tyčios, nebent tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinąjį gintis, būtinas reikalingumas, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.);
- 7.13.6. jeigu bet kokia žala tiesiogiai ar netiesiogiai, pilnai ar iš dalies atsirado naudojant sistemą, įskaitant kompiuterinių virusų atakas, su sistemomis susijusių duomenų praleidimus, pakeitimus ar papildymus;
- 7.13.7. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

8. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

- 8.1. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesusitarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
- 8.2. Draudėjas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisiją dėl tarp jo ir draudiko kilusių ginčų.
- 8.3. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nereguliuotais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

9. Draudimo sutarčiai taikoma teisė

9.1. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.

10. Pranešimai

- 10.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 10.2. Pranešimas, išsiųstas laišku draudimo liudijime nurodytu draudėjo adresu arba perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu draudėjo fakso numeriu, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Pranešimas yra laikomas tinkamai įteiktu praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.
- 10.3. Jeigu pranešimas siunčiamas paštu, pranešimo gavimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.

AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas

Kęstutis Šerpytis

II DALIS VEIKLOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO SĄLYGOS (išskyrus produkto civilinės atsakomybės draudimą)

1. Draudimo sąvokos

- 1.1. *Draudėjas* – asmuo, sudaręs draudimo sutartį su draudiku. Sąvoka "draudėjas" apima asmenis, atliekančius darbą darbo sutarties arba civilinės sutarties pagrindu, jei jie veikia draudėjo nurodymu ir jo kontroliuojami.
- 1.2. *Civilinė atsakomybė* – pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusi atlikus veiksmus, kuriuos įstatymas draudžia atlikti arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.
- 1.3. *Žala* – trečiojo asmens materialaus turto sunaikinimas, sugadinimas arba trečiojo asmens kūno sužalojimas (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtos išlaidos ir neturtinė žala, taip pat negautos pajamos, kurias tretysis asmuo būtų gavęs, jei nebūtų padaryta žala.
- 1.4. *Nuostoliai* – žalos dydis išreikštas pinigais. Į nuostolius įskaičiuojamos protingos išlaidos susijusios su civilinės atsakomybės ir žalos dydžio įvertinimu bei nuostolių išieškojimu ne teismo tvarka.
- 1.5. *Apdrausta veikla* – draudėjo veikla, kuri nurodyta draudimo sutartyje ir kuriai galioja draudimo apsauga. Apdrausta veikla pagal Taisykles negali būti draudėjo profesinė veikla (advokato, architekto, auditoriaus, gydytojo, notaro, programuotojo, turto vertintojo ir panaši profesinė veikla).
- 1.6. *Reikalavimas* – raštu pateiktas pranešimas, kuriuo draudėjas, laikomas atsakingu už trečiajam asmeniui padarytą žalą.
- 1.7. *Draudimo apsaugos laikotarpis* – laikotarpis, kurio metu draudėjui pareikštiems reikalavimams galioja draudimo apsauga, jeigu draudimo sutartis nenustato kitaip.
- 1.8. *Pradžios data* – draudimo sutartyje nurodyta data, nuo kurios draudėjo padarytai žalai pagal draudimo sutarties sąlygas galios draudimo apsauga.
- 1.9. *Produktas* – bet koks materialus daiktas, išskyrus nekilnojamąjį turtą arba draudėjo paslauga – veikla, kuria tenkinamas konkretus materialus ar nematerialus vartotojo poreikis.
- 1.10. *Produkto pateikimas* – jo išleidimas į apyvartą, pardavimas, suteikimas, išnuomojimas, kitoks paskirstymas verslo tikslais.
- 1.11. *Išplėstinis pranešimo terminas* – 30 kalendorinių dienų terminas, kurio eiga prasideda nuo draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo momento. Per šį terminą, taikant Taisyklių I dalies Bendrosios sąlygos 2.6.7. c punkto ir šių sąlygų 9.1.7. punkto nuostatas draudėjas turi teisę pranešti draudikui apie per draudimo apsaugos laikotarpį gautą reikalavimą dėl žalos, padarytos laikotarpiu nuo pradžios datos iki draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo datos.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudimo objektas – draudėjo turiniai interesai, susiję su:

- 2.1.1. Draudėjo civiline atsakomybe trečiajam asmeniui už žalą, padarytą draudėjui vykdant apdraustą veiklą;
- 2.1.2. Draudėjo civiline atsakomybe trečiajam asmeniui už žalą, kilusią dėl draudėjui priklausančių arba jo valdomų ir apdraustai veiklai naudojamų statinių, teritorijos ar kitų objektų trūkumų.

3. Draudimo teritorija

- 3.1. Draudimas galioja draudimo liudijime nurodytoje teritorijoje.

4. Draudžiamieji įvykiai

- 4.1. Žalos trečiajam asmeniui padarymas, draudėjui vykdant apdraustą veiklą arba dėl draudėjo nuosavybėje, valdyme esančių ir apdraustai veiklai naudojamų statinių, teritorijos ar kitų objektų trūkumų, laikomas draudžiamuoju įvykiu, jei tenkinamos visos žemiau nurodytos sąlygos:
 - 4.1.1. Reikalavimas pateiktas per draudimo apsaugos laikotarpį ir draudikui apie jį pranešta per draudimo apsaugos laikotarpį arba per išplėstinį pranešimo terminą;
 - 4.1.2. Žala padaryta draudimo teritorijoje;
 - 4.1.3. Draudėjas pagal galiojančius įstatymus atsako už žalą;
 - 4.1.4. Žala padaryta laikotarpiu nuo pradžios datos iki draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo datos.

5. Nedraudžiamieji įvykiai

- 5.1. Įvykiai, nesusiję su draudimo sutartyje nurodyta apdrausta veikla, nesusiję su draudėjo nuosavybėje, valdyme esančiais ir apdraustai veiklai naudojamais statiniais, teritorija ar kitais objektais, nurodytais draudimo sutartyje laikomi nedraudžiamieji įvykiais.
- 5.2. Jeigu draudimo sutartis nenustato kitaip, nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą:
 - 5.2.1. Padarytą trečiojo asmens turtui, kuris žalos atsiradimo momentu:
 - a) buvo draudėjo išsinuomotas, pasiskolintas, saugojamas, prižiūrimas, valdomas, naudojamas, kontroliuojamas, transportuojamas, jam patikėtas;
 - b) buvo draudėjo ruošiamas, gaminamas, remontuojamas, montuojamas, perdirbamas, taisomas, kitaip apdorojamas, jeigu žala yra padaroma apdorojimo proceso metu;
 - 5.2.2. Kilusią dėl netinkamos kokybės produktų, nepakankamo jų saugumo arba nepakankamos ar klaidingos informacijos apie produktą.
 - 5.2.3. Kilusią dėl klaidų ar trūkumų tyrimuose, matavimų rezultatuose, kalkuliacijose, brėžiniuose, darbų specifikacijose, išvadose, ataskaitose, instrukcijose, konsultacijose, kurie pateikiami kartu su draudėjo produktu arba patys yra draudėjo produktu.
 - 5.2.4. Kilusią dėl netinkamo sutarties vykdymo ar neįvykdymo (sutartinė atsakomybė). Jeigu pagal sutartį, atsakomybės už žalą apimtis yra didesnė nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, draudimas galioja ta apimtimi, kiek atsakomybė už žalą kiltų pagal įstatymą nesant sutarties.
 - 5.2.5. Susijusią su:
 - a) kokiu laivu arba orlaiviu, kurie pagaminti plaukimui arba kelionėms vandeniui arba ore, erdve, jeigu toks laivas ar orlaivis yra draudėjo nuosavybėje, jo išsinuomotas arba valdomas, naudojamas kitu pagrindu;
 - b) bet kokio laivo arba orlaivio, vandens ar oro transporto priemonės pakrovimu arba iškrovimu;
 - c) oro arba jūros uosto valdymu, nuosavybe arba bet kokia veikla jų teritorijoje.
 - 5.2.6. Susijusią su motorinės transporto priemonės, kurios valdytojo civilinė atsakomybė gali būti apdrausta privalomuoju transporto priemonės valdytojo civilinės atsakomybės draudimu, naudojimu kelių eisme. Atlyginama žala, draudėjo padaryta motorinei transporto priemonei, jos pakrovimo, iškrovimo ar kitos operacijos vykdymo metu, su sąlyga, kad ji žalos padarymo metu nebuvo draudėjo valdoma. (žr. 5.2.1. punktą).
 - 5.2.7. Susijusią su kūno sužalojimu arba liga asmens, kuris yra sudaręs darbo sutartį su draudėju arba yra draudėjo mokinys, jeigu tokia atsakomybė kyla iš darbo santykių.
 - 5.2.8. Susijusią su finansiniais nuostoliais, kurie kilo ne kaip žalos trečiajam asmeniui, dėl jo kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) arba materialaus turto sunaikinimo (sugadinimo), pasekmė.
 - 5.2.9. Padarytą trečiojo asmens turtui draudėjo tyčine veika.
 - 5.2.10. Padarytą trečiojo asmens turtui dėl alkoholio, narkotinių, toksinių medžiagų įtakos draudėjui.
 - 5.2.11. Kilusią dėl oro, vandens, dirvožemio užteršimo.
 - 5.2.12. Kilusią dėl ilgalaikio (tęstinio) temperatūros, dujų, garų, dūmų, suodžių, dulkių, drėgmės ar kritulių poveikio, žemės kasimo darbų, grunto suslūgimo ar nuošliaužos, potvynio ar užpylimo kilusio dėl lietaus ar sniego (ledo) tirpsmo vandens.
 - 5.2.13. Kilusią vykdant statybos darbus (statant naujus statinius, rekonstruojant, statant priestatus ir t.t.).

5.2.14. Kilusią dėl sprogmenų, fejerverkų gamybos, naudojimo, valdymo, saugojimo.

5.2.15. Kilusią dėl asmens įžeidimo, garbės ir orumo žeminimo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimo.

5.2.17. Tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygotos, padarytos dėl bet kokios formos ir kiekio silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikyje;

5.2.18. Tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygotos, padarytos, kylančios dėl bet kokių "grybelių" ir/ar "sporų" buvimo, įkvėpimo ar buvimo jų poveikyje, o taip pat bet kokiems kaštams ar išlaidoms, bet koku būdu susijusioms ar kylančioms iš panaikinimo, sušvelninimo, pašalinimo, sulaikymo, detoksikacijos, neutralizacijos, stebėsenos, kontroliavimo, atsikratymo; ar bet kokio įsipareigojimo ištirti ar įvertinti bet kokių "grybelių" ir/ar "sporų" buvimą ar efektą.

-Sąvoka "Grybeliai" apima, bet neapsiriboja, bet kokios formos ar tipo pelėsius, grybus, mieles, ar bioteršalus

-Sąvoka "Sporos" apima, bet neapsiriboja, bet kokią medžiagą, atsirandančią, kylančią iš bet kokių "grybelių";

5.2.19. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią ir/ar atsiradusią dėl asbesto, asbesto dulkių ir/ar asbesto turinčių savo sudėtyje medžiagų;

5.2.20. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl elektromagnetinio lauko (EMF) ir/ar bet kokio pobūdžio elektromagnetinės radiacijos (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokio pobūdžio elektros prietaisų skleidžiamo EMF/EMR poveikio;

5.2.21. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl pernešamos (užkrečiamos) spongiforminės encefalopatijos (TSE), įskaitant, bet neatsiribojant spongiformine galvijų encefalopatija (BSE) ar nauja Jakob-Kreutzfeldt ligos atmaina;

5.2.22. Tiesiogiai ir/arba netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl Urea formaldehido (Urea Formaldehido) ir polichloruoto bifenilo (PCB) ir kitų ilgalaikių organinių teršalų;

5.2.23. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl genetiškai modifikuoto komponento, bet kokio išvesto baltymo arba bet kokio produkto savo sudėtyje turinčio tokį komponentą ar baltymą;

5.2.24. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl tabako produktų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;

5.2.25. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl DES (*dietilstibestrolis ar jo darinių*), kontraceptinių preparatų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;

5.2.26. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią, arba atsiradusią dėl žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) arba šio viruso mutavusių derivantų ir/arba atmainų, taip pat už atsakomybę dėl būklės bet koku būdu susijusios su įgytu imunodeficitu sindromu (AIDS) ar kitu panašaus pobūdžio sindromu;

5.2.27. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta dėl užkrečiamų ligų;

5.2.28. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai padarytą dokumentams, programinei įrangai, neatsižvelgiant į jų išraiškos būdą ar formą, duomenims, bet kokioms jų laikmenoms, o taip pat tiesiogiai ir/ar netiesiogiai susijusią su dokumentų, programinės įrangos, duomenų sugadinimu, sunaikinimu, praradimu, netekimu.

5.3. Draudimas netaikomas:

5.3.1. Draudėjo atsakomybei dėl sutartyse ir įstatymuose numatytų baudų, nuobaudų, netesybų arba kitų panašaus pobūdžio sankcijų.

5.3.2. Paties draudėjo patirtiems nuostoliams arba išlaidoms patirtoms taisant veiklos rezultatą ar iš naujo atliekant blogai padarytą darbą.

5.3.3. Reikalavimams, kuriuos pareiškė su draudėju susiję asmenys. Susiję asmenys – tai vienas ar keli juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami draudėjo arba kartu su draudėju yra kontroliuojami trečios šalies.

Kontrolė – tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau kaip 20 proc. balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime, o taip pat teisė skirti (išrinkti) ar atšaukti administracijos vadovą, daugiau negu pusę valdybos ar stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų), faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus (dėl didesnės negu kitų asmenų akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) dalies valdymo, sudarytų sutarčių ar kitų aplinkybių).

5.4. Neatlyginami pagal šią sutartį tiek civilinio, tiek administracinio, tiek baudžiamojo pobūdžio ieškiniai ar reikalavimai, bei reikalavimai, kai jie turi baudų ar baudinių požymių (angl.klb.-punitive, exemplary damages).

6. Draudimo suma. Besąlyginė išskaita

- 6.1. Bendra draudimo suma nustatoma draudimo sutarties šalių susitarimu. Šia suma ribojama draudiko atsakomybė už draudimo išmokų dėl visų draudžiamųjų įvykių, įvykusių per draudimo sutarties galiojimo terminą, išmokėjimą.
- 6.2. Draudimo sutartyje šalių susitarimu gali būti nustatyti draudimo sumos limitai šiose draudimo sąlygose ir draudimo apsaugos papildomose sąlygose Nr. 0542V – 0544V numatytiems draudimo objektams (įvykiams). Šalių susitarimu gali būti nustatyti tokių limitų apribojimai vienam draudžiamajam įvykiui. Draudžiamąjį įvykių (įvykių) atveju draudikas moka draudimo išmoką (išmokas) neviršydamas nustatytų limitų ir (ar) tokių limitų apribojimų. Bet kuris iš limitų negali būti didesnis už bendrą draudimo sumą.
- 6.3. Draudimo sutartyje šalių susitarimu gali būti nustatytos besąlyginės draudimo išskaitos, taikomos šiose draudimo sąlygose ir draudimo apsaugos papildomose sąlygose Nr.0542V – 0544V numatytų draudimo objektų (įvykių) draudimui.
- 6.4. Jeigu dėl vieno draudžiamąjį įvykių draudimo išmoka turi būti mokama pagal kelių draudimo sutartyje nustatytų draudimo objektų (įvykių) draudimą ir bendras nuostolis didesnis už draudimo objektų pagal kuriuos patirtas nuostolis didžiausią besąlyginę išskaitą, taikoma tik viena - didžiausia besąlyginė išskaita, kuri numatyta kaip vieno iš draudimo objektų (įvykių), už kuriuos mokama draudimo išmoka, draudimo sąlyga.
- 6.5. Draudimo sutartis draudimo objekto (įvykių) atžvilgiu lieka galioti ta draudimo suma, kuri lieka iš draudimo objektui (įvykiui) nustatytos draudimo sumos limito atėmus išmokėtos draudimo išmokos sumą.
- 6.6. Šių sąlygų 6.4. punkte numatytu atveju draudimo išmoka kiekvienam draudimo objektui (įvykiui) bus apskaičiuojama besąlyginės išskaitos mažėjimo tvarka: taikytinos besąlyginės išskaitos suma pirmiausia mažinama to draudimo objekto (įvykių) draudimo išmoka, kuriam yra nustatyta didžiausia besąlyginė išskaita. Jei pritaikyta besąlyginė išskaita yra didesnė už žalą apskaičiuotą pagal to draudimo objekto (įvykių) draudimą, išskaitos likutis taikomas sekančio draudimo objekto (įvykių) pagal kurį patirtas nuostolis atžvilgiu, analogiška tvarka.
- 6.7. Vienu draudžiamąjį įvykių laikomas įvykis, kilęs dėl tos pačios priežasties, bei tomis pačiomis aplinkybėmis nepaisant to, kad dėl tokio įvykių gali būti pareikšti kelių trečiųjų asmenų reikalavimai. Laikoma, kad įvykis įvyko tuo metu, kai draudėjas padarė žalą. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma tiksliai nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai draudėjui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti nuostolius. Nuostoliai kilę dėl vieno draudžiamąjį įvykių bus laikomi vienu nuostoliu, nepaisant to, kad reikalavimai dėl tokių nuostolių atlyginimo pareikšti skirtingais draudimo sutarties galiojimo terminais.

7. Draudimo įmokos apskaičiavimas

- 7.1. Draudimo įmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į draudėjo vykdomą veiklą, draudimo sumą ir jos limitus, metinę apyvartą, bei statinius ir kitus objektus dėl kurių valdymo, naudojimo arba turėjimo nuosavybės teise draudžiama draudėjo atsakomybė.

8. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai

- 8.1. Draudimo rizikos padidėjimu laikomi atvejai, kai draudimo sutarties galiojimo terminu pasikeičia Prašymo duomenys.

9. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

- 9.1. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių I dalyje Bendrosios sąlygos, draudėjas privalo:
 - 9.1.1. Imtis visų reikiamų ir protingų atsargumo priemonių, reikalingų žalos prevencijai arba jos sumažinimui, siekiant išvengti reikalavimo pagal šią draudimo sutartį. Draudėjo veikla turi atitikti saugumo reikalavimus (priešgaisrinės apsaugos, gamybos technologijos, darbo saugos ir pan.), kurie nustatyti įstatymuose, norminiuose aktuose ir draudimo sutartyje.
 - 9.1.2. Sutarties galiojimo terminu suteikti galimybę draudikui ar jo atstovui įvertinti ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų bei reikalavimų sumažinti draudimo riziką.
 - 9.1.3. Pateikti draudikui dokumentus, reikalingus galutinei draudimo įmokai apskaičiuoti.
 - 9.1.4. Sudaryti galimybę draudikui įvertinti nuostolių dydį ir siekti kad draudikas turėtų galimybę sureguliuoti žalą šalių susitarimu;
 - 9.1.5. Pateikti draudikui visą turimą informaciją ir dokumentus susijusius su žalos reguliavimu;
 - 9.1.6. Nedelsiant pranešti draudikui, net ir tuo atveju, kai buvo pranešta apie draudžiamąjį įvykių, jeigu dėl žalos atlyginimo pradedamas teisminis procesas;

- 9.1.7. Pranešti draudikui apie įvykį, kurio metu padaryta žala, dėl kurios gali būti pareikštas reikalavimas pagal Taisyklių I dalies Bendrosios sąlygos 2.6.7. c punktą.
- 9.2. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių I dalyje Bendrosios sąlygos, draudikas privalo:
 - 9.2.1. Pagal pranešimą apie žalą iširti ar yra draudėjo pareiga atlyginti žalą, dėl kurios padarymo yra apdrausta draudėjo atsakomybė, bei derėtis su reikalavimo pareiškėju;
 - 9.2.2. Atstovauti draudėją teisme ir apmokėti teismo priteistas teismo išlaidas, jeigu ieškinys dėl nuostolių atlyginimo nagrinėjamas teismine tvarka;
- 9.3. Jeigu draudėjas be draudiko sutikimo atlygina nuostolius ar pripažįsta pareikštą reikalavimą, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti arba sumažinti draudimo išmoką, išskyrus atvejį, kai draudėjo atlyginto nuostolio suma ir atsakomybės pagrindas yra besąlygiškai teisingi.
- 9.4. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių I dalyje Bendrosios sąlygos, draudikas turi teisę:
 - 9.4.1. Draudimo sutartį nutraukus draudėjo iniciatyva, draudėjui grąžinti draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (iki 25 proc. draudėjui grąžintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 100 Lt.) bei pagal tą draudimo sutartį mokėtas sumas;

10. Nuostolio nustatymas. Draudimo išmokos mokėjimas

- 10.1. Žalos padarymo ir/ar pretenzijos pareiškimo tiek Lietuvoje, tiek užsienyje atveju trečiojo asmens nuostoliai, tyrimo ir teismo priteistos bylinėjimosi išlaidos atlyginami draudimo sumos ribose ir atsižvelgiant į besąlyginę išskaitą, nurodytą draudimo sutartyje.
- 10.2. Draudimo išmoka atlyginami nuostoliai už kuriuos atsako draudėjas. Draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į žalos atlyginimą reguliuojančias teisės normas bei teismų praktiką.
 - 10.2.1. Jeigu keli asmenys solidariai atsako už padarytą žalą draudikas kompensuoja žalos dalį, kurią privalėtų atlyginti draudėjas atsižvelgiant į jo kaltę.
- 10.3. Atlyginamos pagrįstos ir būtinos išlaidos, patirtos dėl to, kad įvykus draudžiamajam įvykiui Draudėjas ėmėsi jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti laikydamasis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai draudėjui buvo duoti.
- 10.4. Atlyginamos pagrįstos ir iš anksto su draudiku raštu suderintos draudėjo išlaidos patirtos reguliuojant (tiriant) įvykį.
- 10.5. Jeigu ginčas dėl nuostolių atlyginimo perduodamas spręsti teismui ir trečiojo asmens ieškininiai reikalavimai susiję su pagal draudimo sutartį atlygintiniais nuostoliais, draudikas dalyvauja teismo procese ir atlygina teismo priteistas teismo išlaidas.
 - 10.5.1. Jeigu teismo procesas susijęs ir su kito pobūdžio reikalavimais, atlyginama ta teismo priteistų teismo išlaidų dalis, kuri patirta dėl reikalavimų atlyginti nuostolius, atlygintinus pagal draudimo sutartį, nagrinėjimo.

AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas

Kęstutis Šerpytis

DRAUDIMO APSAUGOS TIPO PAKEITIMO SĄLYGA Nr. 0541V

Taikoma kartu su II dalimi Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygos

1. Jeigu draudikas ir draudėjas draudimo sutartyje susitarė dėl šios sąlygos taikymo Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 4 straipsnis "Draudžiamieji įvykiai" pakeičiamas ir išdėstomas taip:

"4. Draudžiamieji įvykiai

4.1. Žalos trečiajam asmeniui padarymas, draudėjui vykdant apdraustą veiklą arba dėl draudėjo nuosavybėje, valdyme esančių ir apdraustai veiklai naudojamų statinių, teritorijos ar kitų objektų trūkumų, laikomas draudžiamuoju įvykiu, jei tenkinamos visos žemiau nurodytos sąlygos:

- 4.1.1. Žala padaryta laikotarpiu nuo pradžios datos iki draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo datos;
- 4.1.2. Žala padaryta draudimo teritorijoje;
- 4.1.3. Draudėjas pagal galiojančius įstatymus atsako už žalą;
- 4.1.4. Apie trečiojo asmens reikalavimą draudikui pranešama ne vėliau kaip po trejų metų nuo draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo."

2. Kitos Veiklos civilinės atsakomybės draudimo ir Taisyklių sąlygos nekeičiamos.

**AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ APLINKOS UŽTERŠIMU DRAUDIMO SĄLYGA Nr. 0542V

Taikoma kartu su II dalimi Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygos

1. Jeigu draudikas ir draudėjas draudimo sutartyje susitarė dėl šios sąlygos taikymo, draudikas apdraudžia draudėjo civilinę atsakomybę už žalą, atsiradusią dėl oro, vandens ar dirvožemio užteršimo, kilusio draudėjui vykdant apdraustą veiklą, jeigu tenkinamos visos žemiau nurodytos sąlygos:

Galima nustatyti, kad užteršimas įvyko per draudimo apsaugos galiojimo laikotarpį, draudėjui vykdant apdraustą veiklą;

Užteršimas įvyko dėl staiga, netikėtai atsiradusio statinio, įrangos defekto; arba užteršimas buvo staigus, netikėtas, nesujęs su bet kokiais lėtais, laipsniškais procesais, tęstiniais veiksmais ar (neveikimu) ar pasikartojančiais reiškiniais;

Užteršimas kilo ne dėl įstatymų ar kitų norminių aktų, viešosios valdžios atstovų nurodymų pažeidimo.

2. Žala vamzdynams, kolektoriams, vandenvalos ir pan. įrenginiams, atsiradusi dėl užteršimo per tokius vamzdynus, kolektorius, vandenvalos ir pan. įrenginius taip pat laikoma žala padaryta aplinkos užteršimu ir atlyginama neviršijant nustatyto draudimo sumos limitu.
3. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 5.2.12. punktas netaikomas.
4. Kitos Veiklos civilinės atsakomybės draudimo ir Taisyklių sąlygos nekeičiamos.

**AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ ATLIEKANT STATYBOS DARBUS DRAUDIMO SĄLYGA Nr. 0543V

Taikoma kartu su II dalimi Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygos

1. Papildomos sąvokos

- 1.1. *Statyba* – veikla, kurios tikslas pastatyti (sumontuoti, nutiesti) naują, rekonstruoti, remontuoti esamą statinį.
- 1.2. *Statinys* – visa tai, kas sukurta statybos darbais naudojant statybos produktus ir yra tvirtai sujungta su žeme.
- 1.3. *Statybos darbai* – visi darbai, atliekami statant statinį (žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių derinimo ir paleidimo ir pan.).
- 1.4. *Statybvietė* – statinio statybos darbų vieta. Statybvietės teritorija gali nesutapti su statybos sklypo ribomis, jeigu statybvietės teritorija praplėsta pagal sutartį su žemės savininku.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Jeigu draudikas ir draudėjas draudimo sutartyje susitarė dėl šios sąlygos taikymo, draudikas apdraudžia turtinius interesus, susijusius su draudėjo civiline atsakomybe už žalą, padarytą draudėjui vykdant statybos darbus arba atsiradusią dėl draudėjo statybai naudojamų statinių ar kitų objektų trūkumų.

3. Draudimo vieta

- 3.1. Draudimo apsauga pagal šią draudimo sąlygą galioja tik statybvietėje.

4. Papildomi draudžiamieji įvykiai

- 4.1. Draudžiama civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl požeminių bei antžeminių komunikacijų (kabelių, vandentiekio, dujų, šilumos tinklų ir pan.) pažeidimo įskaitant nuostolius, kilusius kaip tokio pažeidimo pasekmė. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 5.2.12. punkte nustatyta išimtis lieka galioti.
- 4.2. Draudžiama civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui atsiradusią statybvietėje dėl grunto suslūgimo, statinio (jo dalies) nusėdimo, arba grunto nuošliaužos, sukeltus vibracijos, kalimo arba plūkimo pasekoje.
- 4.3. Draudžiama civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui atsiradusią dėl:
 - 4.3.1. Laipsniško (tęstinio) karščio, šalčio, dūmų, suodžių, dulkių, garų, drėgmės ir pan. poveikio.
 - 4.3.2. Nutekamųjų (kanalizacijos) vandenų poveikio, išskyrus žalą, atsiradusią dėl vamzdyno užkimšimo arba užnešimo.Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 5.2.12. punkte nustatyta išimtis lieka galioti.
- 4.4. Draudžiama civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui, jeigu toks turtas Draudėjo veikloje buvo naudojamas kaip įrankis ar darbo medžiaga, išskyrus atsakomybę už žalą, padarytą savo veiklai naudojant trečiųjų asmenų komunikacijas (požemines ir antžemines). Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 5.2.2. ir 5.2.5. punktuose nustatytos išimtys lieka galioti, o 5.2.1. punktas netaikomas.
- 4.5. Draudžiama civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui atsiradusią statybvietėje draudėjui vykdant ardymo arba sprogdinimo darbus. Tačiau žala turtui aplinkui esančiam mažesniu spinduliu nei griauamos struktūros aukštis yra neapdrausta. Sprogdinimo darbų vykdymo atveju žala turtui, aplinkui esančiam mažesniu nei 150 m. spinduliu yra neapdrausta. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 5.2.12. punkte nustatyta išimtis lieka galioti, o 5.2.15. punkte numatyta išimtis galioja tiek, kiek ji neprieštarauja šio punkto nuostatoms.

5. Papildomi nedraudžiamieji įvykiai

- 5.1. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą padarytą patikėtoms prekėms, medžiagoms (konsignacijos ar kt. panašiu pagrindu).
- 5.2. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą padarytą pakraunant arba iškraunant sausumos ar vandens transporto priemones arba konteinerius.

- 5.3. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl saugos reikalavimų nesilaikymo naudojant, saugant, transportuojant, gaminant degias ar sprogstamas medžiagas.
- 5.4. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą, kilusią dėl gruntinių vandenių lygio pasikeitimo.
- 5.5. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą, kilusią dėl projektavimo klaidų arba statybos darbų priežiūros vykdymo.
- 5.6. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą, kilusią dėl to, kad draudėjas vykdė darbus pagal nustatyta tvarka nesuderintą ar nepatvirtintą statinio projektą arba tokio statinio projekto pakeitimus.
- 5.7. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą, kilusią dėl draudėjo subrangovų kaltės.

6. Draudimo suma

- 6.1. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime. Draudimo suma yra maksimali draudiko atsakomybės riba vienam draudžiamajam įvykiui ir visam sutarties galiojimo laikotarpiui, neatsižvelgiant į draudėjo statomų statinių skaičių. Tačiau draudimo apsauga pagal draudimo sutartį negalioja tų sutarčių atžvilgiu, pagal kurias statinio statybos darbų rangos sutarties kaina viršija draudimo sumą.

7. Išskaitos

- 7.1. Apskaičiuota draudimo išmoka už žalą, numatyta šių sąlygų 4.1, 4.2., 4.4., 4.5. punktuose, mažinama 20 procentų besąlyginės išskaitos suma, bet ne mažesne kaip 10.000 Lt (dešimt tūkstančių litų), išskyrus šių sąlygų 7.1.1. punkte nurodytus atvejus, jeigu raštu nesusitarta kitaip.
 - 7.1.1. Apskaičiuota draudimo išmokos už žalą, mažinama 25 procentų besąlyginės išskaitos suma, bet ne mažesne kaip 15.000 Lt (penkiolika tūkstančių litų), jeigu raštu nesusitarta kitaip, kai žala kilo:
 - a) Draudėjui atliekant darbus, kurių metu naudojama atvira ugnis ar karšto oro srovė, susidaro kibirkštys dėl to, kad nebuvo laikomasi nustatytų tokių darbų atlikimo saugumo reikalavimų arba tokiam darbui naudojami įrankiai ar įrengimai neatitiko jiems keliamų reikalavimų;
 - b) Dėl to kad prieš pradėdamas žemės kasimo darbus draudėjas nenustatė antžeminių ir požeminių komunikacijų, esančių numatytų darbų atlikimo vietoje išsidėstymo arba neinformavo apie numatomus darbus tokių komunikacijų savininko.

7. Kitos sąlygos

- 7.1. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 5.2.14. punktas netaikomas.
- 7.2. Kitos Veiklos civilinės atsakomybės draudimo ir Taisyklių sąlygos nekeičiamos.

AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas

Kęstutis Šerpytis

CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ ŽALĄ PADARYTĄ PATIKĖTAM TURTUI DRAUDIMO SĄLYGA Nr. 0544V

Taikoma kartu su II dalimi Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygos

5. Jeigu draudikas ir draudėjas draudimo sutartyje susitarė dėl šios sąlygos taikymo Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 5.2.1. punktas yra netaikomas.
6. Kitos Veiklos civilinės atsakomybės draudimo ir Taisyklių sąlygos nekeičiamos.

**AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas**

A handwritten signature in black ink, appearing to read "K. Šerpytis", written in a cursive style.

Kęstutis Šerpytis

III DALIS
PRODUKTO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO SĄLYGOS
(išskyrus veiklos civilinės atsakomybės draudimą)

11. Draudimo sąvokos

- 1.1. *Draudėjas* – asmuo, sudaręs draudimo sutartį su draudiku. Sąvoka “draudėjas” apima asmenis, atliekančius darbą darbo sutarties arba civilinės sutarties pagrindu, jei jie veikia draudėjo nurodymu ir jo kontroliuojami.
- 1.2. *Civilinė atsakomybė* – pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusi atlikus veiksmus, kuriuos įstatymas draudžia atlikti arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.
- 1.3. *Žala* – trečiojo asmens materialaus turto sunaikinimas, sugadinimas arba trečiojo asmens kūno sužalojimas (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtos išlaidos ir neturtinė žala, taip pat negautos pajamos, kurias tretysis asmuo būtų gavęs, jei nebūtų padaryta žala.
- 1.4. *Nuostoliai* – žalos dydis išreikštas pinigais. Į nuostolius įskaičiuojamos protingos išlaidos susijusios su civilinės atsakomybės ir žalos dydžio įvertinimu bei nuostolių išieškojimu ne teismo tvarka.
- 1.5. *Reikalavimas* – draudikui raštu pateiktas pranešimas, kuriuo draudėjas laikomas atsakingu už trečiajam asmeniui padarytą žalą.
- 1.6. *Draudimo apsaugos laikotarpis* – laikotarpis, kurio metu draudėjui pareikštiems reikalavimams galioja draudimo apsauga, jeigu draudimo sutartis nenustato kitaip.
- 1.7. *Pradžios data* – draudimo sutartyje nurodyta data, nuo kurios draudėjo padarytai žalai pagal draudimo sutarties sąlygas galios draudimo apsauga.
- 1.8. *Produktas* – bet koks materialus daiktas, išskyrus nekilnojamąjį turtą arba draudėjo paslauga – veikla, kuria tenkinamas konkretus materialus ar nematerialus vartotojo poreikis. Paslaugomis pagal Taisyklės negali būti draudėjo teikiamos sveikatos priežiūros, advokato, turto vertintojo, notaro, architekto, muitinės tarpininko, švietimo ir panašios profesinės paslaugos.
- 1.9. *Produkto pateikimas* – jo išleidimas į apyvartą, pardavimas, suteikimas, išnuomojimas, kitoks paskirstymas verslo tikslais.
- 1.10. *Išplėstinis pranešimo terminas* – 30 kalendorinių dienų terminas, kurio eiga prasideda nuo draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo momento. Per šį terminą, taikant Taisyklių I dalies Bendrosios sąlygos 2.6.7. c punkto ir šių sąlygų 9.1.7. punkto nuostatas draudėjas turi teisę pranešti draudikui apie per draudimo apsaugos laikotarpį gautą reikalavimą dėl žalos, padarytos laikotarpiu nuo pradžios datos iki draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo datos.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudimo objektas – draudėjo turtiniai interesai, susiję su draudėjo civiline atsakomybe trečiajam asmeniui už žalą, padarytą draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu.

3. Draudimo teritorija

- 3.1. Draudimas galioja draudimo liudijime nurodytoje teritorijoje.

4. Draudžiamieji įvykiai

- 4.1. Žalos trečiajam asmeniui padarymas draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu, laikomas draudžiamuoju įvykiu, jei tenkinamos visos žemiau nurodytos sąlygos:
 - 4.1.1. Reikalavimas pateiktas per draudimo apsaugos laikotarpį ir draudikui apie jį pranešta per draudimo apsaugos laikotarpį arba per išplėstinį pranešimo terminą;
 - 4.1.2. Draudėjas pagal galiojančius įstatymus atsako už žalą;
 - 4.1.3. Žala padaryta laikotarpiu nuo pradžios datos iki draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo datos;
 - 4.1.4. Žala padaryta draudimo teritorijoje.

5. Nedraudžiamieji įvykiai

- 5.1. Įvykiai, kurių metu žala trečiajam asmeniui padaryta draudėjo pateiktu produktu, nenurodytu draudimo sutartyje, laikomi nedraudžiamieji įvykiais.

5.2. Jeigu draudimo sutartis nenustato kitaip, nedraudžiama draudėjo atsakomybė už žalą:

- 5.2.1. Padarytą draudėjo produktui.
- 5.2.2. Turtui, kuris nors ir nėra draudėjo produktu, tuo atveju, kai žala pašalinama pakeičiant ar pataisant pateiktą draudėjo produktą.
- 5.2.3. Kilusią dėl pateiktos netinkamos kokybės produkto gražinimo, pataisymo, nuvertinimo, atšaukimo iš rinkos (apyvartos), pakeitimo tinkamos kokybės produktu.
- 5.2.4. Kilusią dėl netinkamo sutarties vykdymo ar neįvykdymo (sutartinė atsakomybė). Jeigu pagal sutartį, atsakomybės už žalą apimtis yra didesnė nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, draudimas galioja ta apimtimi, kiek atsakomybė už žalą kiltų pagal įstatymą nesant sutarties.
- 5.2.5. Kilusią dėl to, kad chemijos arba farmacijos produktas nesukėlė pažadėto efekto, ar neatliko pažadėtos funkcijos.
- 5.2.6. Susijusią su finansiniais nuostoliais, kurie kilo ne kaip žalos trečiajam asmeniui, dėl jo kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) arba materialaus turto sunaikinimo (sugadinimo), pasekmė.
- 5.2.7. Padarytą trečiojo asmens turtui draudėjo tyčine veika.
- 5.2.8. Padarytą trečiojo asmens turtui dėl alkoholio, narkotinių medžiagų įtakos draudėjui.
- 5.2.9. Kilusią dėl bet kokių produkto ar paslaugos saugos reikalavimų ar instrukcijų, kurios nustatytos įstatymais ar viešosios valdžios institucijų norminiais aktais, pažeidimų, jeigu apie tokius reikalavimus draudėjas žinojo ar privalėjo žinoti.
- 5.2.10. Kilusią dėl netinkamos produkto kokybės, nepakankamo produkto saugumo ar dėl kitų priežasčių, jeigu draudėjas iki draudimo sutarties galiojimo termino pradžios žinojo arba privalėjo žinoti apie netinkamą produkto kokybę, nepakankamą produkto saugumą ar kitas priežastis dėl kurių kilo žala.
- 5.2.11. Kilusią dėl asmens įžeidimo, garbės ir orumo žeminimo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimo;
- 5.2.12. Kilusią dėl sprogmenų, fejerverkų, gamybos arba prekybos jais.
- 5.2.13. Kilusią dėl aviacijos pramonei ar oro transportui pateiktų produktų, kai pateikiant produktą buvo žinoma apie jo naudojimą aviacijos pramonėje ar oro transporte.
- 5.2.14. Tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygotos, padarytos dėl bet kokios formos ir kiekio silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikyje;
- 5.2.15. Tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygotos, padarytos, kylančios dėl bet kokių "grybelių" ir/ar "sporų" buvimo, įkvėpimo ar buvimo jų poveikyje, o taip pat bet kokiems kaštams ar išlaidoms, bet kokiu būdu susijusioms ar kylančioms iš panaikinimo, sušvelninimo, pašalinimo, sulaikymo, detoksikacijos, neutralizacijos, stebėsenos, kontroliavimo, atsikratymo; ar bet kokio įsipareigojimo iširti ar įvertinti bet kokių "grybelių" ir/ar "sporų" buvimą ar efektą.
 - Sąvoka "Grybeliai" apima, bet neapsiriboja, bet kokios formos ar tipo pelėsius, grybus, mieles, ar bioteršalus;
 - Sąvoka "Sporos" apima, bet neapsiriboja, bet kokią medžiagą, atsirandančią, kylančią iš bet kokių "grybelių";
- 5.2.16. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią ir/ar atsiradusią dėl asbesto, asbesto dulkių ir/ar asbesto turinčių savo sudėtyje medžiagų;
- 5.2.17. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl elektromagnetinio lauko (EMF) ir/arba bet kokio pobūdžio elektromagnetinės radiacijos (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokio pobūdžio elektros prietaisų sklaidžiamo EMF/EMR poveikio;
- 5.2.18. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl pernešamos (užkrečiamos) spongiforminės encefalopatijos (TSE), įskaitant, bet neapsiribojant spongiformine galvijų encefalopatija (BSE) ar nauja Jakob-Kreutzfeldt ligos atmaina;
- 5.2.19. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl Urea formaldehido (Urea Formaldehyde) ir polichloruoto bifenilo (PCB) ir kitų ilgalaikių organinių teršalų;
- 5.2.20. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl genetiškai modifikuoto organizmo, bet kokio išvesto baltymo arba bet kokio produkto savo sudėtyje turinčio tokį organizmą ar baltymą;
- 5.2.21. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl tabako produktų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;
- 5.2.22. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią arba atsiradusią dėl *DES (diethylstilbestrolis ar jo darinių)*, kontraceptinių preparatų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;
- 5.2.23. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai sukelta, susijusią, arba atsiradusią dėl žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) arba šio viruso mutavusių derivantų ir/arba atmainų, taip pat už atsakomybę dėl būklės bet kokiu būdu susijusios su įgytu imunodeficito sindromu (AIDS) ar kitu panašaus pobūdžio sindromu;

- 5.2.24. Tiesiogiai ir/ar netiesiogiai padarytą dokumentams, programinei įrangai, neatsižvelgiant į jų išraiškos būdą ar formą, duomenims, bet kokioms jų laikmenoms, o taip pat tiesiogiai ir/ar netiesiogiai susijusiai su dokumentų, programinės įrangos, duomenų sugadinimu, sunaikinimu, praradimu, netekimu;
- 5.3. Draudimas netaikomas:
- 5.3.1. Draudėjo atsakomybei dėl sutartyse ir įstatymuose numatytų baudų, nuobaudų, netesybų arba kitų panašaus pobūdžio sankcijų.
- 5.3.2. Paties draudėjo patirtiems nuostoliams.
- 5.3.3. Reikalavimams, kuriuos pareiškė su draudėju susiję asmenys. Susiję asmenys – tai vienas ar keli juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami draudėjo arba kartu su draudėju yra kontroliuojami trečios šalies.
- Kontrolė* – tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau kaip 20 proc. balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime, o taip pat teisę skirti (išrinkti) ar atšaukti administracijos vadovą, daugiau negu pusę valdybos ar stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų), faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus (dėl didesnės negu kitų asmenų akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) dalies valdymo, sudarytų sutarčių ar kitų aplinkybių).
- 5.3.4. Draudėjo civilinei atsakomybei, kylančiai dėl trečiojo asmens turto sugadinimo:
- Kuriame draudėjo gaminamas/parduodamas produktas/paslauga yra sudėtinė dalimi mišinio, detalės, jungties, ingrediento, pakuotės ar kitu pavidalu;
 - Kuris yra pagaminamas, paruošiamas, naudojant draudėjo produktus ir/ar paslaugas;
 - Kurio gamybai yra naudojami draudėjo produktai ir/ar paslaugas.
- 5.4. Neatlyginami pagal šią sutartį tiek civilinio, tiek administracinio, tiek baudžiamojo pobūdžio ieškiniai ar reikalavimai, bei reikalavimai, kai jie turi baudų ar baudinių požymių (angl.klb.-punitive, exemplary damages).

6. Draudimo suma. Besąlyginė išskaita

- 6.1. Bendra draudimo suma nustatoma draudimo sutarties šalių susitarimu. Šia suma ribojama draudiko atsakomybė už draudimo išmokų dėl visų draudžiamųjų įvykių, įvykusių per draudimo sutarties galiojimo terminą, išmokėjimą.
- 6.2. Draudimo sutartyje šalių susitarimu gali būti nustatyti draudimo sumos limitai šiose draudimo sąlygose ir draudimo apsaugos papildomose sąlygose Nr. 0542V – 0544V numatytiems draudimo objektams (įvykiams). Šalių susitarimu gali būti nustatyti tokių limitų apribojimai vienam draudžiamajam įvykiui. Draudžiamojo įvykio (įvykių) atveju draudikas moka draudimo išmoką (išmokas) neviršydamas nustatytų limitų ir (ar) tokių limitų apribojimų. Bet kuris iš limitų negali būti didesnis už bendrą draudimo sumą.
- 6.3. Draudimo sutartyje šalių susitarimu gali būti nustatytos besąlyginės draudimo išskaitos, taikomos šiose draudimo sąlygose ir draudimo apsaugos papildomose sąlygose Nr. 0542V – 0544V numatytų draudimo objektų (įvykių) draudimui.
- 6.4. Jeigu dėl vieno draudžiamojo įvykio draudimo išmoka turi būti mokama pagal kelių draudimo sutartyje nustatytų draudimo objektų (įvykių) draudimą ir bendras nuostolis didesnis už draudimo objektų pagal kuriuos patirtas nuostolis didžiausią besąlyginę išskaitą, taikoma tik viena - didžiausia besąlyginė išskaita, kuri numatyta kaip vieno iš draudimo objektų (įvykių), už kuriuos mokama draudimo išmoka, draudimo sąlyga.
- 6.5. Draudimo sutartis draudimo objekto (įvykio) atžvilgiu lieka galioti ta draudimo suma, kuri lieka iš draudimo objektui (įvykiui) nustatytos draudimo sumos limito atėmus išmokėtos draudimo išmokos sumą.
- 6.6. Šių sąlygų 6.4. punkte numatytu atveju draudimo išmoka kiekvienam draudimo objektui (įvykiui) bus apskaičiuojama besąlyginės išskaitos mažėjimo tvarka: taikytinos besąlyginės išskaitos suma pirmiausia mažinama to draudimo objekto (įvykio) draudimo išmoka, kuriam yra nustatyta didžiausia besąlyginė išskaita. Jei pritaikyta besąlyginė išskaita yra didesnė už žalą apskaičiuotą pagal to draudimo objekto (įvykio) draudimą, išskaitos likutis taikomas sekančio draudimo objekto (įvykio) pagal kurį patirtas nuostolis atžvilgiu, analogiška tvarka.
- 6.7. Vienu draudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, kilęs dėl tos pačios priežasties, bei tomis pačiomis aplinkybėmis (pvz.: žala kilo dėl tos pačios klaidos produkto dizaine, žymėjime, vartojimo instrukcijoje arba žalos priskirtinos tai pačiai produktų partijai arba produktams ar paslaugoms, turinčioms tą patį defektą) nepaisant to, kad dėl tokio įvykio gali būti pareikšti kelių trečiųjų asmenų reikalavimai. Laikoma, kad įvykis įvyko tuo metu, kai draudėjas padarė žalą. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma tiksliai nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai draudėjui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti nuostolius. Nuostoliai kilę dėl vieno

draudžiamąjį įvykią bus laikomi vienu nuostoliu, nepaisant to, kad reikalavimai dėl tokių nuostolių atlyginimo pareikšti skirtingais draudimo sutarties galiojimo terminais.

7. Draudimo įmokos apskaičiavimas

- 7.1. Draudimo įmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į draudėjo produktus, jų tiekimo teritoriją, draudimo sumą ir jos limitus, draudėjo metinę apyvartą, bei kitus draudiko nustatytus kriterijus.

8. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai

- 8.1. Draudimo rizikos padidėjimu laikomi atvejai, kai draudimo sutarties galiojimo terminu pasikeičia Prašymo duomenys.

9. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

- 9.1. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių I dalyje Bendrosios sąlygos, draudėjas privalo:
- 9.1.1. Imtis visų reikiamų ir protingų atsargumo priemonių, reikalingų žalos prevencijai arba jos sumažinimui, siekiant išvengti reikalavimo pagal šią draudimo sutartį. Draudėjo veikla turi atitikti saugumo reikalavimus (priešgaisrinės apsaugos, gamybos technologijos, darbo saugos ir pan.), kurie nustatyti įstatymuose, norminiuose aktuose ir draudimo sutartyje.
 - 9.1.2. Sutarties galiojimo terminu suteikti galimybę draudikui ar jo atstovui įvertinti ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų bei reikalavimų sumažinti draudimo riziką.
 - 9.1.3. Pateikti draudikui dokumentus, reikalingus galutinei draudimo įmokai apskaičiuoti.
 - 9.1.4. Sudaryti galimybę draudikui įvertinti nuostolių dydį ir siekti kad draudikas turėtų galimybę sureguliuoti žalą šalių susitarimu;
 - 9.1.5. Pateikti draudikui visą turimą informaciją ir dokumentus susijusius su žalos reguliavimu;
 - 9.1.6. Nedelsiant pranešti draudikui, net ir tuo atveju, kai buvo pranešta apie draudžiamąjį įvykį, jeigu dėl žalos atlyginimo pradėdamas teisminis procesas;
 - 9.1.7. Pranešti draudikui apie įvykį kurio metu padaryta žala, dėl kurios gali būti pareikštas reikalavimas pagal Taisyklių I dalies Bendrosios sąlygos 2.6.7. c punktą.
- 9.2. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių I dalyje Bendrosios sąlygos, draudikas privalo:
- 9.2.1. Pagal pranešimą apie žalą iširti ar yra draudėjo pareiga atlyginti žalą, dėl kurios padarymo yra apdrausta draudėjo atsakomybė, bei derėtis su reikalavimo pareiškėju;
 - 9.2.2. Atstovauti draudėją teisme ir apmokėti teismo priteistas teismo išlaidas, jeigu ieškinys dėl nuostolių atlyginimo nagrinėjamas teismine tvarka;
- 9.3. Jeigu draudėjas be draudiko raštiško sutikimo atlygina nuostolius ar pripažįsta pareikštą reikalavimą, draudikas turi teisę atsakyti išmokėti arba sumažinti draudimo išmoką, išskyrus atvejį, kai draudėjo atlyginto nuostolio suma ir atsakomybės pagrindas yra besąlygiškai teisingi.
- 9.4. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių I dalyje Bendrosios sąlygos, draudikas turi teisę:
- 9.4.1. Draudimo sutartį nutraukus draudėjo iniciatyva, draudėjui grąžinti draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (iki 25 proc. draudėjui grąžintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 100 Lt.) bei pagal tą draudimo sutartį mokėtas sumas;

10. Nuostolio nustatymas. Draudimo išmokos mokėjimas

- 10.1. Žalos padarymo ir/ar pretenzijos pareiškimo tiek Lietuvoje, tiek užsienyje atveju trečiojo asmens nuostoliai, tyrimo ir teismo priteistos bylinėjimosi išlaidos atlyginami draudimo sumos ribose ir atsižvelgiant į besąlyginę išskaitą, nurodytą draudimo sutartyje.
- 10.2. Draudimo išmoka atlyginami nuostoliai už kuriuos atsako draudėjas. Draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į žalos atlyginimą reguliuojančias teisės normas bei teismų praktiką.
- 10.2.1. Jeigu keli asmenys solidarai atsako už padarytą žalą draudikas kompensuoja žalą dalį, kurią privalėtų atlyginti draudėjas atsižvelgiant į jo kaltę.
- 10.3. Atlyginamos pagrįstos ir būtinos išlaidos, patirtos dėl to, kad įvykus draudžiamajam įvykiui Draudėjas ėmėsi jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti laikydamasis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai draudėjui buvo duoti.
- 10.4. Atlyginamos pagrįstos ir iš anksto su draudiku raštu suderintos draudėjo išlaidos patirtos reguliuojant (tiriant) įvykį.
- 10.5. Jeigu ginčas dėl nuostolių atlyginimo perduodamas spręsti teismui ir trečiojo asmens ieškininiai reikalavimai susiję su pagal draudimo sutartį atlygintiniais nuostoliais, draudikas dalyvauja teismo procese ir atlygina teismo priteistas teismo išlaidas.

10.5.1. Jeigu teismo procesas susijęs ir su kito pobūdžio reikalavimais, atlyginama ta teismo priteistų teismo išlaidų dalis, kuri patirta dėl reikalavimų atlyginti nuostolius, atlygintinus pagal draudimo sutartį, nagrinėjimo.

AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas

Kęstutis Šerpytis

DRAUDIMO APSAUGOS TIPO PAKEITIMO SĄLYGA Nr. 0541P

Taikoma kartu su III dalimi Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlygos

3. Jeigu draudikas ir draudėjas draudimo sutartyje susitarė dėl šios sąlygos taikymo Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlygų 4 straipsnis "Draudžiamieji įvykiai" pakeičiamas ir išdėstomas taip:

"4. Draudžiamieji įvykiai

- 4.1. Žalos trečiajam asmeniui padarymas draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu, laikomas draudžiamuoju įvykiu, jei tenkinamos visos žemiau nurodytos sąlygos:
- 4.1.1. Žala padaryta nuo draudimo sutartyje nurodytos pradžios datos iki draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo datos;
 - 4.1.2. Žala padaryta draudimo teritorijoje;
 - 4.1.2. Draudėjas pagal galiojančius įstatymus atsako už žalą;
 - 4.1.3. Apie trečiojo asmens reikalavimą draudikui pranešama ne vėliau kaip po trejų metų nuo draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo."
4. Kitos Produkto civilinės atsakomybės draudimo ir Taisyklių sąlygos nekeičiamos.

AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas

Kęstutis Šerpytis